

Information från kommittémöte för exportbidrag och licenser 27 januari 2016

Sammanfattning:

- Diskussionen om handelsnormer rörde mestadels övergripande frågor som strukturen på förslaget och möjligheter till förenkling. Flera medlemsstater ansåg att arbetsdokumentets struktur är rörig och flera ville bevara en sektorsvis indelning. Kommissionen påpekade att det bara är ett arbetsdokument och inte ett slutligt förslag, men dock den struktur de avser arbeta vidare med. Några medlemsstater var negativa till all förändring, medan andra var beredda att eventuellt helt stryka några handelsnormer.
- Kommissionen avslutade diskussionen om genomförandeakterna för både licenser, offentlig intervention och privat lagring. Kommissionen skulle enbart göra några mindre justeringar. Förslagen ska remitteras inom kommissionen och sedan översättas till de olika medlemsstaternas språk och troligen röstas om i slutet av februari.

På mötet deltog från Sverige, Karin Bäckström (Livsmedelsverket), Eva Jirskog (Jordbruksverket) och Claes Renström (Jordbruksverket).

1. Handelsnormer – ett första utkast om gemensamma regler

Kommissionen förklarar att avsikten med översynen är dels är anpassning till Lissabonfördraget av handelsnormer, ca 15 stycken kommissionsförordningar. Alla har gått igenom och satts ihop i ett arbetsdokument. Under dagens möte ska inriktningen diskuteras, senare skall dokumentet delas upp i en delegerad akt (kommissionen bestämmer själv) och en genomförandeakt (kommissionen bestämmer tillsammans med medlemsstaterna). Avsikten är även att förenkla, inga nya frågor kommer att tas in. Med förenkling menas att ta bort obsoleta regler och samtidigt se hur vi kan effektivisera, förenkla presentationen och ordalydelsen, genom hänvisning till andra regler, eller förenkla regler i allmänhet. Rapportering och kontroller kan ges en enhetlig och mer effektiv inriktning. All rapportering kan göras i ISAMM (e-rapportering). Detta är början av en lång process. För tekniska ståndpunkter hänvisar kommissionen till sektorsspecifika bestämmelser. De kommer att behandlas i sektorsspecifika grupper och senare tas in i det övergripande sammanhanget.

Vidare förklarar kommissionen att dokumentet bygger på den tidigare presentationen. Två grundinriktningar, Lissabonanpassning med delegerad akt och genomförandeakt, samt även med beaktande av alla förenklingsförslag som kommit in under tiden. Det

finns ett behov av standarder med varubeteckningar och definitioner. I de befintliga handelsnormerna måste vi först se var vi befinner oss och hur mycket förenkling som behövs. Kommissionen har därför inlett med att identifiera befintliga regler och med att eliminera sådant som är tydligt obsolet. Gemensamma typer av regler har identifierats och förts ihop under samma rubrik under t.ex. kvalitet, märkning osv. Avsikten är att se hur väl strukturen tas emot, och kommissionen undrar om något saknas och om artiklarna hör hemma på rätt ställe under rätt underrubrik. Bilagorna saknas ännu, de är under arbete och de kommer att presenteras senare i ett arbetsdokument.

Övergripande frågor

Flera medlemsstater framhåller att det varit svårt att navigera och finna kopplingen till gällande handelsnormer, medlemsstaterna efterfrågar en referenslista som anger kopplingen till artikelnummer i befintliga förordningar samt som anger vilka bestämmelser som strukits. Två medlemsstater är särskilt oroliga över att vissa regler saknas.

Flera medlemsstater påtalar vinreglernas särskilda natur och föredrar att vinreglerna separeras till ett eget dokument. Även två medlemsstater vill ha samtliga vinregler på samma ställe, även om det inte behöver vara i en separat förordning. En medlemsstat anser att även olivolja borde regleras i en separat förordning.

En medlemsstat anser att kommissionen bör lansera en konsekvensanalys.

Många medlemsstater påtalar problem för enskilda sektorer att hitta de regler som berör dem och vill ha sektoriell klarhet. Dokumentet är svårläst och rörigt.

Två medlemsstater framhåller att upplägget kanske inte alls leder till en förenkling, den ena medlemsstaten stöder dock förenkling överlag.

En medlemsstat påpekade att det inte är frågan om ett krisinstrument utan ett som används av enskilda sektorer.

Några medlemsstater anser inte att antalet regler minskar uppväger resultatet.

Två medlemsstater ifrågasätter inriktningen, eftersom det finns mycket detaljer skulle det vara bättre att ha en mer sektoriell inriktning.

En medlemsstats första intryck är inte helt positivt. Den generella inriktningen är bra, men indelningen mellan sektorer är svår.

En medlemsstat vill ha förenkling, men ingen avreglering, allting måste finnas kvar.

En medlemsstat framför direkt att de inte stöder strukturen på arbetsdokumentet, den är komplex och otydligt. Sektorerna är inte jämförbara och kan inte sättas ihop. En medlemsstat påpekar att det är lika oläsligt som den gemensamma marknadsordningen.

Några medlemsstater är mer positiva.

En medlemsstat stöder inriktningen och ser behov av förenkling. En medlemsstat håller med om upplägget och vill ha samstämmighet och enhetlighet med horisontell lagstiftning. Det som är jämlikt ska behandlas jämlikt och standardiseras. Sen kan man se vad som återstår för sektoriell lagstiftning. En medlemsstat konstaterar att det är svårt att diskutera övergripande eftersom alla utgår från sina sektorer.

En medlemsstat stöder kommissionens upplägg, men vill göra det enklare för sektorerna att få fram det som berör dem. Ett sätt är att ha generella regler i början av dokumentet och sedan en uppdelning i sektorer. En annan medlemsstat anser att det går att göra förenklingar genom att undvika dubbelreglering med hänvisning till horisontella regelverk samt genom att regelverket blir mer målinriktat och att man minskar de tekniska detaljerna. En tredje medlemsstat håller med och ser inriktningen som konstruktiv. Det är viktigt att förenkla, men det arbetet har inte kommit tillräckligt långt. Medlemsstaten vill finna bra lösningar, minska administrativa bördor, kontroller. Konsumentperspektivet bör beaktas. Kontrollen ska vara riskbaserad. Läsbarhet kan förbättras. Medlemsstaten ser fram emot en översyn av handelsnormerna senare också i en samlad marknadsordning. En fjärde medlemsstat stöder behovet av förenkling. Man bör fokusera på om kontrollerna kan vara mer riskbaserade.

Kommissionen svarar att detta inte är ett utkast till förordning utan endast ett arbetsdokument. Avsikten var inte att göra ett dokument som är lättläst. Avsikten var att visa medlemsstaterna hurdan en förordning kunde se ut. Det politiska sammanhanget utgår från jordbruksreformen i december 2013. Handelsnormerna kommer inte att göras om utan städas upp. Därför behövs ingen konsekvensanalys. Förenkling är ändå inte bara i antalet förordningar, men också det. Även kvaliteten måste granskas. Det finns mer än 40 obsoleta akter. Oberoende av inriktningen blir resultatet mer läsbart. Ingenting är ännu beslutat, vårt jobb är att diskutera vilken den bästa utvägen skulle vara. Kommissionen vill visa vilken struktur man avser arbeta vidare med.

Kommissionen menar att man bör fokusera på vad som är viktigt för en handelsnorm, för konsumenten och för handelstransaktioner, effektiviteten på marknaden. Alla gamla handelsnormer måste gå igenom. Kommissionen vill arbeta genom expertgruppen och sektoriella expertgrupper. Kommissionen kommenterar att många medlemsstater talade om vin, men förstår inte deras oro. Kommissionen begriper inte logiken i att just vin behöver en egen förordning. Alla sektorer måste få fram sina behov och även att få de sektorsvisa ingångarna lättillgängliga i den slutliga förordningen.

Kommissionen konstaterar vidare att ansatsen är att behålla den sektorsvisa inriktningen under underrubrikerna. Det finns även horisontella bestämmelser, och mer kunde tas med. Kommissionen tar gärna med sådana kommentarer. Obsoleta bestämmelser avser t.ex. tidsbegränsade, sådana som inte längre gäller. Kommissionen kommer att göra en referenslista. Artikelnummer saknas eftersom de kommer att ändras. Dokumentet kommer senare att delas upp i delegerade akter och genomförandeakter.

Detta är inte bara en numerisk övning. Flera saker upprepas i förordningarna, finns ingen anledning att upprepa t.ex. från hygienreglerna. Dokumentet ska inte separeras i olika akter eftersom det övergripande ska gälla allt. De sektorsvisa avsnitten ska behandlas i sektorsinriktade arbetsgrupper. Det kommer att ta tid för aktörerna att navigera, men kommer att bli bättre. Strukturen kommer att påverkas av den horisontella gruppen och av de sektorsvisa grupperna.

En medlemsstat håller med kommissionen om den övergripande inriktningen, med sektorsspecifik uppdelning. Vissa medlemsstater överskattar faror. Grunden är 1308/2013, och obsoleta bestämmelser måste strykas. Man bör ifrågasätta om det finns det regler som inte längre behövs. T.ex. tycks regler för processat frukt och grönt och levande växter inte behövas. Medlemsstaten anser att det finns för många handelsnormer, kanske några kan strykas men går inte in på detaljer. En annan medlemsstat ser idén att stryka handelsnormer vara intressant.

En medlemsstat håller med kommissionen och en medlemsstat att undvika överlappning med annan lagstiftning, och att stryka sådant som motverkar innovationer, märkning med internet adress osv. UNECE:s regler bör beaktas.

Horisontella och även mer specifika frågor.

En medlemsstat anser att omfattningen är otydlig.

En medlemsstat föreslår en generell standard med definitioner omfattning osv. Det kunde vara ett separat dokument med samma layout. Medlemsstaten vill skilja på märkning och kvalitetsaspekter.

En medlemsstat konstaterar att märkning och kontroll är sektorsspecifika frågor.

En medlemsstat menade att det är viktigt att man hänvisar till horisontella regelverk när det gäller t.ex. definitioner och att man inte definierar horisontella aspekter på ett annat sätt i de enskilda sektorerna. Reglerna om märkning kan förenklas mycket och ska inte upprepa det som redan är reglerat i livsmedelsinformationen.

En medlemsstat påpekar att DG Sante kom överens om att handelsnormer inte ska kontrolleras enligt 882/2004, men något behöver finnas här. Medlemsstaten stöder ett kontrollsystem som passar för handelsnormerna, inte horisontellt system.

En medlemsstat konstaterar att 1308/2013 dubbleras på vissa ställen. I kapitel I med listan över sektorer gäller mjölk och mjölkprodukter endast bredbara fetter. Motsvarande gäller nötkött. Alla förordningar nämns inte i listan över upphävanden.

En medlemsstat påpekar att ordningen av sektorerna borde ändras och följa art.1 i samlade marknadsordningen. En alfabetisk ordning förlorar sin betydelse i språkversionerna.

Kommissionen svarar om kontroller, det ligger inte hos DG Sante utan i triloggen med Europaparlamentet och rådet. Beroende på utgången av triloggen kommer officiella kontroll förordningen att gälla också för marknadsreglerna. Det är möjligt att avvika från den om det verkligen finns särskilda behov. Men troligen är de riskbaserade kontrollerna önskvärda. Avsikten är att det inte bara ska gälla livsmedelssäkerhet utan och livsmedelsbedrägerier. Riskbegreppet definieras på olika sätt när det gäller livsmedelsbedrägerier och konsumentförtroende. Officiella kontroll förordningen är långt framskriden och blir troligen färdig före detta blir klart.

Avseende rapportering gäller ISAMM för allt, där finns gemensamma regler. De behöver även ses över kritiskt och förenklas. Även om horisontella regler finns inom DG Sante så behövs en inriktning även för sektorerna.

Kommissionen uppmanar medlemsstaterna sända in skriftliga kommentarer om definitioner som upprepas, föröverlappande regler m.m. Uppreping av definitioner, behövs ibland för specifika sektorer. Medlemsstaterna bör även skicka in om definitioner som inte används. Tekniska specifikationer kan flyttas till bilagor och hanteras där, det är inte ännu färdigt. Vissa frågor måste ändå hanteras i de sektoriella sektionerna om det finns särdrag.

Kommissionen om tidtabellen – går igenom allt efter mötet och delar upp i delegerade akter och genomförandeakter. Kommissionen diskuterar med juristerna i vilken mån bestämmelser kan tas bort från texten och flyttas till bilagan, det kommer att påverka utseendet mycket. Det finns redan en struktur för bilagorna, sektorsvis och alla med samma struktur. Under tiden pågår arbetet i sektorsvisa kommittéer. I slutet av veckan väntas mer information. Kommissionen återkommer efter en månad i den horisontella kommittén med en längre diskussion. Inom en månad distribueras ett dokument med två kolumner som delar upp i delegerade akter genomförandeakter, samt bilagor.

En medlemsstat ser fram emot en ny presentation men förstår inte hur det ska gå till. Regelverket för frukt och grönsaker samt bananer kan kanske föras ihop. Medlemsstaten undrar vad som är sektorsvisa frågor och vad som är horisontella frågor.

Kommissionen har inga förbehåll vad som är vad. Expertgrupperna kommer att analysera sektorn, identifiera obsoleta och onödiga bestämmelser. Sektorsvisa bestämmelser kommer att övervägas om de ska vara i texten eller i bilagan. Detta är början och beror på vilken input vi får. Kommissionen arbetar inom ramen för

grundrättsakten, men den kommer att ses över 2020 och en avsikt är aspekten handelsnormer. Kommissionen kommer även att involvera stakeholders and civila dialoggrupper, arrangera möten för dem.

Kommissionen uppmanar medlemsstater att sända in skriftliga kommentarer, särskilt om definitioner, överlappningar med annan lagstiftning m.m. samt om frågor som regleras övergripande. Kommissionen går vidare med uppdelning i delegerade respektive genomförande akter, samt med vad som ska finnas i artiklarna respektive i bilagorna. Arbetet fortsätter i de sektoriella arbetsgrupper parallellt med den horisontella kommittén. Om fyra veckor förutses en längre diskussion om handelsnormer.

2. Regler för licenser

Kommissionen inledde med att förslaget fortsatt behandlas internt inom kommissionen. När kommissionen är överens internt ska förslaget översättas till alla medlemsstaters språk och därefter ska röstning genomföras i kommittén, troligen i slutet av februari.

Därefter vidtog en diskussion om kommissionens förslag (rev 7) till genomförandeakt (regler som bestämmas tillsammans av kommissionen och medlemsstaterna) för licenser. Skillnaden mot det tidigare utkastet är huvudsakligen språkliga ändringar och mindre justeringar av olika hänvisningar. Kommissionen hade bland annat genomfört följande ändringar:

- Medlemsstaterna ska publicera vilka myndigheten i respektive medlemsstat som är ansvarig för regelverket med licenser, artikel 10.6.
- När det gäller ömsesidigt utbyte av information mellan licensmyndigheterna fanns det tidigare angivet att de skulle ske på något de tre stora språken; engelska, franska eller tyska. Kommission har tagit bort detta krav.
- Artikel 14 beskriver den nya arbetsgången för hur utförelsen av varor ska styrkas. I artikel 14.5 har kommissionen lagt till att licensmyndigheten ska *kontrollera information som den fått och* att uppgifterna är korrekta om utförelsedatum ...
- I artikel 14.4b ”exit certification” ville en medlemsstat att kommissionen skulle anpassa skrivningarna till tullreglerna. Kommissionen lovade att göra detta.
- För ersättningslicenser ska säkerhet också ställas som för vanliga licenser. Kommissionen menade att detta krav har kommit till för att man vill att aktörer som söker ersättningslicens ska vara seriösa.
- Artikel 18, notifiering för vitlökslicenser, kommissionen pekade på att kravet om s.k. nollrapporter nu tagits bort.

- Kommissionen meddelade också att man ska uppdatera vägledningen för hur papperslicenser ska hanteras bland annat om hur anteckningar kan ske på baksidan av licensen och att datum ska antecknas i sektion 32. Dessutom ska kommissionen förtydliga vilka mått som gäller för kvantitetsangivelser. Kommissionen meddelade slutligen att deras tullexperter tittar på en ny lösning med fält och sektioner för licenser. En medlemsstat ville att vitlök skulle finnas med som en sektorsspecifik produkt i vägledningen.
- En medlemsstat menade att reglerna för att styrka utomkvotsexport av socker inte var harmoniserade med dessa regler. Kommissionen menade att de visst hade harmoniserade regler och att inget var utelämnat.

Kommissionen avslutade med att de ska tillsätta en arbetsgrupp som ska se över hur fält och sektioner används i licensen.

3. Regler för marknadsintervention och privat lagring

Kommissionen inledde med att förslaget fortsatt behandlas internt inom kommissionen. När kommissionen är överens internt ska förslaget översättas till alla medlemsstaters språk och därefter ska röstning genomföras i kommittén, troligen i slutet av februari.

Därefter vidtog en diskussion om kommissionens förslag till genomförandeakt för marknadsintervention och privat lagring. Skillnaden mot det tidigare utkastet är huvudsakligen språkliga ändringar och mindre justeringar av olika hänvisningar. Kommissionen kommenterade särskilt följande artiklar där de hade genomfört ändringar eller fått kommentarer från olika medlemsstater:

- För marknadsintervention finns det i förslaget fortsatt några olika parametrar där inte kommissionen har bestämt sig ännu. Två exempel är den minsta kapaciteten för lagringsplatserna för spannmål är 20 000 ton, inom parentes, och transportkostnaderna för spannmål ska utgå vid avstånd över 100 km, inom parentes, med ett belopp på 0,05 euro per ton och per kilometer. Kommissionen kommer inför röstningen försöka hitta en balans mellan lagringskapacitet och avståndsgränsen vid ersättning för transportkostnader (artikel 3 och 19). Kommissionen uppskattade att några medlemsstater börjat visa flexibilitet för lagringskapaciteten.
- Två medlemsstater menade att marknadsintervention av nötkött försämrats med förslaget. Tidigare fanns det regler som gjorde att hänsyn skulle tas till olika kvalitetsklasser. De menade att nu vinner alltid det lägsta priset, den sämsta kvaliteten. Kommissionen menade att de behöver genomföra denna förändring som är en förenkling. Kommissionen menade att medlemsstaterna kan ta bort de lägsta kvalitetsklasserna om man vill undvika problem. Kommissionen såg det också som högst osannolikt med marknadsintervention för nötkött.
- Artikel 17, leveransorder vid marknadsintervention, en medlemsstat ville förlänga tidsgränserna för leveransordern inom 5 arbetsdagar och att den

slutliga leveransen ska ske senast 65 dagar efter att leveransordern är utfärdad.

- Artikel 21.3, särskilda regler för leverans av mejeriprodukter. Aktören ska leverera produkterna inom 21 dagar från det att leveransordern utfärdats. Den utbetalande myndigheten kan förlänga tiden med sju dagar men i så fall måste aktören meddelas. Två medlemsstater menade att det vore enklare att bara ha tidsgränsen 28 dagar.
- I artikel 33.3, handlar om utförsäljning vid anbud, vid dessa fall tas inte hänsyn till kvalitetsparametrar på spannmålen, därför kommer kommissionen stryka den andra paragrafen i artikeln.
- I artikel 45 har kommissionen lagt att den utan kommittéförfarande ska kunna suspendera stödet så att det inte överutnyttjas eller sker spekulativt.
- I artikel 50 har tidsgränsen förlängts från två dagar till fem dagar för medlemsstaternas rapport av avtal för privat lagring.
- I artikel 53.3 ska aktören meddela den utbetalande myndigheten minst fem dagar innan utlagring påbörjas. Om inte detta uppfylls ska inte bidrag betalas, paragraf 3 i artikel 53.3, just denna regel vill kommissionen flytta till den delegerade akten (där kommissionen själv kan bestämma reglerna).
- Artikel 58, kontroller vid offentlig intervention av spannmål och ris, har förtydligats något.
- Artikel 60.2, vid kontroller av ost för privat lagring, så ska ha kommissionen gjort ett tillägg att *alla partier* ska kontrolleras. Detta för att osten förändras sig och kan minska i vikt under lagringen.
- Artikel 60.4, ett förtydligande att det ska ske en systematisk kontroll vid utlagring för privat lagring.
- Artikel 65/66, som handlar om pris- och produktionsnotifiering, kommissionen tar bort detta från förslaget och kommer i ett senare skede återkomma med frågorna i ISAMM-arbetet (e-rapportering).
- Kommissionen pekade på att det tidigare s.k. villkorliga övertagande (artikel 31 (EU) nr 1272/2009) i det gällande regelverket för marknadsintervention inte längre finns kvar. Denna regel gav olika tidsgränser. Nu är det bara när varorna levereras till lagret som startar tiden för när t.ex. stödet ska betalas ut.

Kommissionen avslutade med att trycka på det nya regelverket ska snabbare och effektivare påverka EU-marknaden. Samtidigt innebär förslaget också en förenkling för både aktörer och administration.

Nästa möte planeras till 10 februari 2016.